

מדינת ישראל

MINISTRY OF JUSTICE
STATE ATTORNEY

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה

מספר דפים (כולל דף זה): _____

תאריך: 22/6/12

פקס: 6759668	אל: בי"ט עליון - מרעו קיסה	1.
_____	_____	2.
_____	_____	3.
_____	_____	4.
_____	_____	5.

מאת: עו"ד יובל רויטמן - מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה

טלפון: 02-6466101
פקס: 02-6467011

הנדון: בי"ט עליון 4845/12

מ"כ מורה לרצו ביניי, שנתקטנו אהקיע

על השעה 10=

יובל רויטמן. עו"ד י"ן
ת.ד. 26696

1. א.ס.ף. – ארגון סיוע לפליטים ומבקשי מקלט בישראל
2. מוקד סיוע לעובדים זרים
3. האגודה לזכויות האזרח בישראל
ע"י עו"ד יונתן ברמן ואח'
מרח' בן-גוריון 26, רמת-גן
טל': 03-6000300; פקס': 03-6000872; טל' נייד: 054-4739180

העותרים

ד ג ד

1. **משרד הרווחה והשירותים החברתיים**
2. **משרד הפנים**
ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
מרח' צלאח א-דין 29, ירושלים 97110
טל': 02-6466590; פקס': 02-6467011

המשיבים

תגובה מטעם המשיבים לבקשה למתן צו ביניים

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד (מפי כבוד השופט ח' מלצר) מיום 20.6.2012, המשיבים מתכבדים להגיש את תגובתם הדחופה לבקשה למתן צו ביניים, כדלקמן.

מבוא

2. בפתח הדברים, יצוין כי המדובר בעתירה כוללת וגורפת, שהוגשה ללא עותרים קונקרטיים, והיא מבוססת על טענה כללית ולא מבוססת כאילו רשויות ההגירה משיבות לחזקת משפחותיהם, לצורכי הרחקה מישראל, קטינים שהושמו בהשמה חוץ-ביתית, וזאת מבלי שרשויות הרווחה נדרשו לעניין. נדגיש, כי ילדים שנמצאים בהשמה חוץ-ביתית, אשר הם או הוריהם אמורים להיות מורחקים מישראל, לא יוחזרו לחזקת הוריהם ולא יושמו במשמורת עם הוריהם, כל עוד לא התקבלה החלטה על ביטול ההשמה החוץ-ביתית על ידי המשפט לנוער או על ידי הגורמים הטיפוליים בלשכה לשירותים חברתיים ברשות המקומית, על פי הנחיותיה של עובדת סוציאלית ארצית לפי חוק הנוער, והכל כפי שיפורט להלן.

3. במסגרת העתירה הוגשה בקשה למתן צו ביניים, שיוורה למשיבים להימנע מהוצאת ילדים חסרי מעמד בישראל ממסגרות ההשמה החוץ-ביתית שהם שוכנו בהן אם הוצאה זו לא אושרה על ידי "הגורם שהחליטי", לגישת העותרים, על ההשמה החוץ-ביתית.
4. עמדת המשיבים היא כי דין הבקשה למתן צו ביניים להידחות, מהטעמים שיפורטו להלן.
5. הדין מתווה דרכים להוציא ילד מרשות האחראי עליו ולחזקתו להשמה חוץ-ביתית. דרכים אלה קבועות בחוק הנוער (טיפול והשגחה), התשי"ד-1960 (להלן "חוק הנוער") ובתקנות הפיקוח על מעונות (אחזקת ילדים במעון רגיל), התשכ"ו-1965 (להלן "תקנות הפיקוח" או "התקנות").
6. דרך אחת היא קבלת הסכמתו של האחראי על הקטין להוצאת הילד להשמה חוץ-ביתית. ההשמה מתבצעת על פי הדרך שמתווה סעיף 6 לתקנות הפיקוח. סעיף זה קובע כי תנאי להתקבלות ילד למעון הוא שהילד נשלח למעון על ידי הורו, אפוטרופסו או מי שמוסמך לכך על פי כל דין. אם טרם מלאו לילד 12 שנים והמטרה היא להחזיק הילד במעון במשך תקופה העולה על חודשיים, קבלת הילד למעון גם טעונה החלטה של פקיד סעד ("צ"ל עובד סוציאלי, לפי חוק הנוער), בית משפט או הוועדה שליד המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבתחומה נמצא מקום מגוריו של האחראי על הקטין (להלן "ועדת תכנון, טיפול והערכה" או "הוועדה", שפירוט עליה ועל הרכבה נמצא בסעיף 1 לתקנות). בבואה להתליט בדבר הוצאת הילד מהבית והעברתו למעון, תשקול הוועדה את השיקולים המפורטים בתוספת הראשונה לתקנות. ההליך הוא שהוועדה בוחנת את הצורך בהשמה חוץ-ביתית, ואם היא מצאה שיש צורך בכך, המלצתה מועברת להסכמת האחראי על הקטין. יצוין, כי החלטת הוועדה היא בגדר המלצה בלבד. אין לוועדה סמכות לכפות על ההורה את הוצאת הקטין מחזקת ההורים. לשם כך יש צורך בהחלטת בית משפט, כפי שיפורט להלן. כן יצוין, כי אף שהתקנות קובעות את הצורך באישורו של אחד הגורמים רק לילדים עד גיל 12, בפועל ההליך מתקיים, ככלל, לגבי כל מי שהוא קטין, גם אם גילו עולה על 12.
7. דרך שנייה, הרלוונטית במקרה של אי-הסכמת האחראי על הקטין להוצאת הילד להשמה חוץ-ביתית (או במקרה שהאחראי מסכים אך הקטין אינו מציית לו), מוסדרת בחוק הנוער. על פי סעיף 3 לחוק הנוער, אם עובד סוציאלי סובר שקטין הוא נזקק ויש צורך להוציאו מביתו, אך האחראי על הקטין אינו מסכים לכך (או שהוא מסכים אך הקטין אינו מציית לו), רשאי עובד סוציאלי לפנות לבית המשפט לנוער בבקשה לקבל צו שיפוטי שיוורה על הוצאת הילד להשמה חוץ-ביתית. קטין נזקק הוא מי שנתקיימה בו אחת העילות הקבועות בסעיף 2 לחוק הנוער.
8. בכל הנוגע להחלטה להשיב את הקטין לחזקת ההורים, הרי שבניגוד למוצג בכתב העתירה, רשויות הרווחה הישראליות הן אלו שנדרשות לעניין.

ככל שההשמה החוץ-ביתית נעשתה בהסכמת החורים בדרך הראשונה שפורטה לעיל, מי שיתלפט על חוזרת הקטין לחזקת החורים הם הגורמים הטיפוליים בלשכה לשירותים חברתיים ברשות המקומית, הפועלים על פי הנחיותיה של עובדת סוציאלית ארצית לפי חוק הנוער, במקרים מעין אלה.

ככל שלא ניתנה הסכמת החורים וחלה הדרך השנייה שפורטה לעיל, קרי היה זה בית המשפט לנוער שהתלפט על הוצאת הקטין להשמה חוץ-ביתית, בית המשפט לנוער הוא הגורם המוסמך לחזרות על השבת הקטין לחזקת החורים, וזאת על פי סעיף 14 לחוק הנוער.

עמדת המשיבים

10. המשיבים פועלים על פי המסגרת שפורטה לעיל כבר כיום, גם כשמדובר בקטינים חסרי מעמד בישראל. בכל מקרה ניתנת החלטה בשאלה האם ניתן להשיב את הקטין לחזקת החורים, בין אם על ידי הגורמים הטיפוליים בלשכה לשירותים חברתיים, הפועלים על פי הנחיותיה של עובדת סוציאלית ארצית, במקרים מעין אלה, ובין אם על ידי בית המשפט. משכך, הגורם המכריע באשר להשבת קטין לחזקת החורים אינו רשויות ההגירה, אלא הגורמים שעמדו מאחורי ההחלטה המקורית להעבירו להשמה חוץ-ביתית מלכתחילה (הגורמים הטיפוליים או בית המשפט, כאמור).

11. כך גם בעניין מושא העתירה שלפנינו. ילדים שנמצאים בהשמה חוץ-ביתית, אשר הם או הוריהם אמורים להיות מורחקים מישראל, לא יוחזרו לחזקת הוריהם ולא יושמו במשמורת עם הוריהם, כל עוד לא התקבלה החלטה על ביטול ההשמה החוץ-ביתית על ידי בית המשפט לנוער או על ידי הגורמים הטיפוליים בלשכה לשירותים חברתיים ברשות המקומית, הפועלים על פי הנחיותיה של עובדת סוציאלית ארצית לפי חוק הנוער, במקרים מעין אלה, והכל כפי שפורט לעיל.

12. בהקשר זה יש לציין, למשל, כי טענת העותרים בסעיף 17 לכתב העתירה, לפיה משת הקטינים המוזכרים שם הוחזרו להוריהם "ללא ביטול הציו", לשון העתירה, אינה נכונה. הקטינים הוחזרו להוריהם על פי החלטה של בית משפט השלום לנוער בירושלים (מפי כבוד השופטת א' מולד) מיום 12.6.2012.

מש/1 החלטתו של בית משפט השלום לנוער בירושלים מצורפת ומסומנת מש/1.

13. לצד הדברים שנאמרו עד כאן, יש להדגיש כי אין באמור כדי לגרוע מסמכות המדינה לפעול להרחקת אותם קטינים חסרי מעמד, הנמצאים בהשמה חוץ-ביתית, למדינת מוצאם שלא בצותא עם הוריהם, ככל שהתקבלה החלטה של רשויות הרווחה שאין להחזיר את הקטינים לחזקת הוריהם באותם מקרים בהם ההחזרה לחורים עלולה לסכן את הקטינים; וזאת תוך תיאום עם רשויות הרווחה המקומיות במדינת מוצאם של

החורים, או סוכנויות האו"ם הרלוונטיות או ארגונים אחרים שניתן להסתייע בהם במקרים כגון אלה כדי להבטיח את שלומם של הקטינים במדינת מוצאם של החורים.

14. נוכח כל שפורט עד כאן, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את הבקשה למתן צו ביניים. כן סוברים המשיבים כי בנסיבות אלה העתירה מיעתה עצמה.

15. תגובה זו נתמכת בתצהירה של גבי חוה לוי, עובדת סוציאלית ארצית לפי חוק הנוער.

היום, ב' בתמוז התשע"ב

22 ביוני 2012

יוכל רייטמן, עו"ד

סגן בכיר בפרקליטות המדינה

ת צ ה י ר

אני הח"מ, חוה לוי, מצהירה בזאת כלהלן:

1. אני מכהנת בתפקיד עובדת סוציאלית ארצית לפי חוק המער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960.
2. תצהירי זה ניתן בתמיכה לתגובה מטעם המשיבים מיום 22.6.2012 בתיק בג"ץ 4845/12 (להלן "התגובה").
3. העובדות המפורטות בתגובה במוע לדרך פעולתן של רשויות הרוחה הן אמת למיטב ידיעתי ואמונתי.
4. זה שמי, זו חתימתי, ותוכן תצהירי אמת.

ח. לוי

חוה לוי

א י ש ו ר

אני הח"מ, שרי אלוני, ע"ד, מאשר/ת בזאת כי ביום 22.6.14 הופיעה בפניי הגב' חוה לוי, המוכרת לי אשית / שזיהיתיה לפי ת"פ 98-98, ולאחר שהזהרתיה כי עליה לומר את האמת, שאם לא תעשה כן תהא צפויה לעונשים הקבועים בחוק, חתמה בפניי על תצהירה.

שרי אלוני
1967

ע"ד _____